

בע"ה י"ד בניסן תשע"ח

30/03/2018

גליון מס' 3041

פסח

..רגע הישיבה מסביב לשולחן מחסיר מלבי פעימה, רבי אליעזר סוקר את מיטות ההסבה ושואל היכן הכיסאות.
הלילה הזה כולנו מסובים, משיב לו רבי עקיבא.

..קרני שחר ענוגות חודרות אל החדר, פנינו מוארות בערפילי זוהר בהירים, בייחוד פניו של רבי עקיבא. סיפרנו ביציאת מצרים הוא אומר, דרשנו מדרשים, שרנו מזמורים, טבלנו מרור בחרוסת, אכלנו מצות, שתינו יין, הלילה הזה, שחגגנו יחד באחוזה ורעות, יהיה סדר פסח לדורות. החכמים מהנהנים, כן, כן זה הסדר שנתקין לעם ישראל, אך לפני שהם מספיקים לקום ממיטות ההסבה רבי טרפון טופח על מצחו, כמעט שכחתי, רבן גמליאל הפקיד בידי שני מדרשים טרם צאתו לרומא, הבטחתי לצטט אותם בשמו בסדר הפסח שלנו...

רבי טרפון עוצם עיניו ומדקלם:

כל שלא אמר שלושה דברים אלו בפסח לא יצא ידי חובתו, ואלו הן, פסח מצה ומרור.

(מתוך: "הפרדס של עקיבא" - יוכי ברנדס)

איך יודעים שבא אביב

איך יודעים שבא אביב?

מסתכלים סביב סביב

ואם רואים המון ידיים חרוצות
נושאות סלים כבדים עם יין ומצות

ואם שרים "שמחה רבה" -

"אביב הגיע, פסח בא"

אז יודעים (אז יודעים)

שבא אביב (שבא אביב)

אז יודעים שבא אביב,

אז יודעים שבא אביב.

דתיא בן דרור

שבת
שלוש

חג פסח שמח

מצב/ר זה

שבעת ימים תאכל מצת וביום השביעי חג לה'. מצות יאכל את שבעת הימים ולא יראה לך חמץ ולא יראה לך שאר בכליבלל. והגדת לבנך ביום ההוא לאמר בעבור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים.

פסוקים אלה הם חלק מהציווי השני על חג המצות בשמות י"ג, ו-ח (לאחר שהופיעו כבר פרק אחד קודם לכן). הם מתארים את הציווי על חג המצות, ומוסיפים כי יש למצות ממד של זיכרון היסטורי וחינוכי – כשהילד רואה את המצות זו ההזדמנות לומר לו ש"בעבור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים".

אבל מבט נוסף בפסוק האחרון מראה על קושי תחבירי שהתמודדו עמו הפרשנים – בעבור מה עשה ה' לי בצאתי ממצרים? ואיך זה מסביר את המצווה על אכילת מצה? הפרשנים ביקשו להתמודד עם הקושי הזה והציעו הצעות מגוונות. כך למשל מסביר רש"י: "בעבור שאקיים מצוותיו, כגון פסח מצה ומרור הללו". רמב"ן הציע לקרוא כאילו כתוב "בעבור זה שעשה ה' לי בצאתי ממצרים – אני עובד את העבודה הזאת", ובדומה לכך הציע רשב"ם. יש בהצעות הללו היגיון לשוני שלא ניכנס אליו כאן (מוזמנים לראות בפסוקים הנוספים שמביאים הפרשנים להדגים את עמדתם). אולם הקושי בהן ברור: עדיין נדרש הפרשן להשלים לא מעט מילים מעצמו, שאינן בפסוק.

הסבר אחר לפסוק מגיע ממקום לא צפוי. אם חשבנו שהקושי בפסוק הוא קושי תחבירי, ייתכן שפתרוננו נמצא דווקא בתחום המילוני. אנחנו הבנו את המילה 'בעבור' כמילת סיבה, כפי שהיא מופיעה לרוב במקרא וכפי שאנו משתמשים בה כיום. אלא שבמקום אחד, בספר יהושע, כאשר הוא מספר על הפסח שנעשה בעת הכניסה לארץ, כתוב כך (ה', י-ב):

ויחנו בני ישראל בגלגל ויעשו את הפסח בארבעה עשר יום לחדש בערב בערבות יריחו. ויאכלו מעבור הארץ ממחרת הפסח מצות וקלוי בעצם היום הזה. וישבת המן ממחרת באכלם מעבור הארץ ולא היה עוד לבני ישראל מן ויאכלו מתבואת ארץ כנען בשנה ההיא.

משמעות המילה 'עבור' כאן היא תבואה או דגן, כפי שהוא בארמית (לדוגמה אונקלוס מתרגם את "דגן תירוש ויצהר" בדברים כ"ח, נא – "עבורא חמרא ומשחא"). אם נבאר את המילה 'עבור' אצלנו, בפסוקי חג המצות, כמו שהם בפסוקי יהושע, הם יהיו מובנים הרבה יותר. אם נאמר כי "בלחם זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים", כהסבר למעשה המוזר של אכילת המצות, הפסוק ברור הרבה יותר – המצות הן זיכרון לאותן המצות שנאפו ביציאת מצרים, "על שום שלא הספיק בצקם של אבותינו להחמיץ...".

אפשר שפרשנות זו מאירה באור חדש גם את דרשת ההגדה (המופיעה גם במכילתא):

והגדת לבנך – יכול מראש חודש? תלמוד לומר: 'ביום ההוא'.

אי 'ביום ההוא' יכול מבעוד יום? תלמוד לומר: 'בעבור זה'.

'בעבור זה' – לא אמרתי אלא בשעה שיש מצה ומרור מונחים לפניך.

בהבנה הפשוטה, נראה שהדרשה מתמקדת במילה 'זה', כלומר מתארת הצבעה על הדבר עצמו, המצה והמרור, ורק כאשר אפשר להצביע ולומר 'זה' – אפשר לקיים את מצוות ההגדה. אולם אפשר שהדרשה מתמקדת בהיגד כולו, 'בעבור זה', כלומר בלחם הזה שלפנינו, במצה.

חד גדיא פקטניס ולדולפיס

במשק הילדים עמד לו גדי
שתה בצמא חלב מן הדלי.

עבר שם חתול וראהו,
והשמיע - מיאו מיאו
הריני צמא, כה סחוט ועייף,
אז אם תרשה לי, אני אצטרף.

ודאי וודאי הגדי השיב,
יש לנו די, חתולי החביב.

בעוד הם עומדים ולוגמים שם חלב,
שמעו את קולו של הכלב, הב הב.
נבח ואומר: אהיה לכם רע,
אם אך תתירו עמכם אתרועע.

בשמחה וברצון-השיבו ביחד,
שתה נא עמנו, תרגיש גם בנחת.

על קולית של שלושה, המקל אז הביט,
והתחיל לנצח ממש כמו שרביט.

והאש מסביב לחכה הקוצים,
שרפה וכלתה העשבים השוטים.
ושטח הכשירה לחריש וקציר,
לאסיף היבול בזמר ושיר.

ובאו המים והשקו כל צומח,
דגן וירק ופרח פורח.

השור אף הוא נרתם למלאכה,
ודשן שלח לשדה כמנחה.

עמד השוחט ובסכיניו החדה,
הכין לו סלט, ממש אגדה.

רץ מלאך המוות הלוך ושוב,
וראה עולם כה יפה וטוב.
הגיש התפטרות לבורא העולם,
כי עלי אדמות תפקידו נשלם.

ואז, עושה השלום במרומיו,
בעונג הביט על כל יצוריו.
אך פליאה גדולה הייתה בעיניו,
למה בליל הסדר יושבים בניו,
ושרים לכבוד יצירי כפיו,
דווקא שיר של מלחמה וקרב?

אולם הבליג וסבר בחכמתו כי רבה,
אם זו הבחירה על "דזבין אבא"
יבושם להם לבני עדת-יה,
וימשיכו לשיר את "חד גדיא".

גיבור על אופניים

ביום שישי האחרון התקיים מבית העדות בניר גלים ביוזמת עמותת תיירות שפלת יהודה מסע אופניים לזכרו של ג'ינו ברטאלי (Gino Bartali).

מיהו רוכב אופניים זה שלזכרו מקדישים מסע אופניים? הוא היה אלוף הטור דה איטליה והטור דה פראנס כמה פעמים, אבל לא זה מה שהביא למסע.

האיש השתמש ביכולותיו ברכיבת אופניים כדי להעביר בזמן מלחמת העולם מסמכים מזויפים ליהודים שנזקקו להם באזור טוסקנה. המסמכים זויפו בעיר אסיזי ולשם כך היה צורך בצילומים של הנזקקים ואחר כך להעביר אותם בחזרה. ברטאלי מעולם לא דיבר על כך, אבל דודתי אחות אמי שעסקה באיסוף מסמכים ועדויות מתקופת השואה באיטליה ביקשה ראיון אתו, הוא אמר לה שאינו מדבר על כך, היא הצליחה לשכנע אותו בכך שאמרה לו שהיא מעוניינת לשמוע על גיסה נתן קאסוטו שהוא כנראה עבד אתו, הוא הסכים לספר לה על הקשר בתנאי שלא תרשום או תקליט אותו. שבוע לאחר מכן דודתי הגיעה לביתי וספרה לי את כל הסיפור.

אכן הוא היה בקשר עם אבי נתן קאסוטו רופא העיניים ורבה הראשי של פירנצה שעסק כל הזמן בהצלת יהודים ודאג למסמכים המזויפים. בדרך עצרו אותו לא פעם החיילים כדי לערוך עליו חיפוש הוא לא התנגד רק ביקש שלא יגעו במושב של האופניים שעשויים כך כדי להקל על הנסיעות הממושכות שהוא עורך כדי להתאמן לקראת התחרויות שיהיו אחרי המלחמה. כיון שהיה מאד מוכר נשמעו לו וכך המסמכים המוסתרים עברו בשלום. דודתי שאלה אותו מדוע אינו מוכן לפרסם את סיפורו והוא אמר לה "את המדליות שלי אני מקבל מהספורט את המעשים הטובים אביא אתי לשמים אחרי מותי". שנים רבות אחרי ששמעתי את הסיפור ואחרי מותו של ברטאלי בנו ביקש שיכירו בו כחסיד אומות העולם, יד ושם חיפשו עדויות ושלחתי להם את הסיפור ששמעתי וכנראה זה היה המסמך המכריע בעניין.

עכשיו אפשר להבין מדוע התקיים המסע ביום שישי שעבר.

קאסוטו-אברון

(אני מקדישה מאמר זה לזכרו של בני הבכור נתן שנקרא על שם אבי ויום הזיכרון שלו חל בפסח)

מבצע אמתאי"ז חולזר!

מבצע לימוד משניות לילדים בכיתות ג'-ח' יתקיים בין פסח לשבועות.

הלימוד נושא פרסים!

מה לומדים? מסכת ביכורים.

מתי מתחילים? מיד אחרי פסח, ביום א' כ"ג ניסן.

היכן? מדי ערב בשעה 20:00 בבית הכנסת עד תפילת ערבית ב 20:10 .

מוזמנים מתמיי"דים חדשים וותיקים!

ועדות דת וח'נ'וק

דאח'נאק אין פורים לפסח

התקופה שבין פורים לפסח הינה אחת מתקופות הפריחה בחינוך - מזג האוויר הנעים מוציא את הילדים מדי יום למשחקי כדור במרחב שבין הבתים הכוללים (יעיד על כך הדשא שסובל מהעניין...) והצוותים עסוקים בתכנון חופשת הפסח. בין לבין היו מספר אירועי שיא:

ילדי א-ו' השתתפו בפרויקט הארצי של "יום המעשים הטובים": ילדי ג'-ד' גרפו עלים סביב בית שקמה, ילדי בית כולל א'-ב' הכינו עוגות וקינוחים ששימשו את ילדי המפ"ל ב"קפה 70" (בית קפה שהפעילו ילדי המפ"ל עבור בני 70+). סיכמה בחרוזים שי סמואל:

**בערב נעים, מיוחד ויפה, נפגשנו עם האנשים הוותיקים לבית קפה.
בית הקפה היה בסימן 70 שנה לישראל, בו הגשנו דברים טעימים שהכינו ילדי בית כולל.
הקפה, העוגה ושאר הדברים שכל אחד אוהב, לא השאירו אף אחד רעב.
היו מאכלים מלוחים, היו גם מתוקים, אך הכי חשוב היה המפגש עם הוותיקים.
לא שכחנו לדאוג לחידון בנושא המדינה, וגם לתשבץ לכבוד שבעים שנה.**

לאחר בית הקפה, גילינו שהקפה והעוגה היו בשבילינו תירוץ והסיבה האמתית הייתה שרצינו להכיר יותר טוב את הקיבוץ.

תודה רבה למדריכות היקרות שלנו: חירות, סיון ושירה, שהיו אתנו בבית הקפה וכל הזמן הושיטו יד לעזרה. תודה רבה גם לאפרת החמודה שתמיד עוזרת לנו בעבודה ותודה רבה כמוכן לכם הוותיקים שבאתם. אתם יכולים להיות בטוחים שאותנו שימחתם.

גולת הכותרת של חופשת הפסח בבתים הכוללים היא ללא ספק המכירות הפומביות! פסטיבל של מכירת חפצי יד שניה תמורת גולות. מקסים לראות את ההתארגנות של הילדים, היצירתיות ובעיקר- הסחר ההוגן והרוח הטובה.

ילדי החטיבה - התרעננו מהעבודה המאומצת על יריד פורים בקריוקי ומסיבת פיג'מות. לתיכון- התקיים בשושן פורים טיול פריחה וסדנת תיפוף עם המשפחות המאמצות.

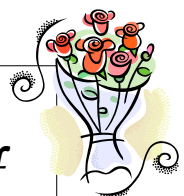
בשבוע שעבר השתתפו נערי החטיבה והתיכון בטורניר כדורסל של הקבוץ הדתי שנערך בספורטק רחובות, לזכר נדב מילוא הי"ד. כהכנה לטורניר התקיימה שיחה מרתקת עם האלוף יוסי בכר שהיה חברו של נדב. תודה לנחום על תיאום השיחה! אמנם לא חזרנו עם גביע, אך בהחלט עם ערך מוסף.

וברוח ספורטיבית - מדריכי בני-עקיבא ארגנו טורניר מחנניים סניפי לגיבוש ולהעלאת המורל. והשבוע יצאו כל החניכים למסע פסח באזור הכנרת שבמרכזו התקיים אירוע פתיחת הועידה הכ"ד של בני-עקיבא.

בחול המועד פסח מערכת החינוך סגורה, הצוות יוצא לפגרה ומנוחה לקראת ההיערכות לקיץ שמתחילה מיד אחרי פסח! בעמוד האחרון, מצורפת האחרון תוכנית החופש הגדול בחינוך לטובת כל המקדימים להיערך לקיץ. בברכת חג כשר, פורח ושמח!

אפרת

**לשירה קופלד - מלף טוב לבת המצווה
לחיה ולצבי, למתוקה ולאיציק לייכטר ולכל המשפחה
איחולים למנוחות ולנחת!**

שיעורים במהלך חג הפסח

פסח:

יום שישי, ערב שבת וערב פסח: שיעור קצר של הרב ארי בכניסת החג, לאחר מנחה.

שבת: שיעור של גבי ברזילי, בשעה 18:00.

חז"מ:

יום ראשון, שיעור של גדי סמואל, יתקיים בחד"א שמאל בשעה 10:00.

שביעי של פסח ושבת פרשת שמייני:

יום חמישי, ערב החג: שיעור קצר של יצחק שלומי בכניסת החג, לאחר מנחה.

יום שישי, לאחר תפילת שחרית, שיעור של מרים סמואל: "אשת יחזקאל כמשל לשלבי הגאולה".

יום שישי, ערב שבת שיעור של גילי זיוון בשעה 19:00: "ספירת העומר ואבלות- מה הקשר והאם ראוי להתירו?".

שבת: שיעור פרשת-שבוע לאחר תפילת שחרית: אביעד עברון.

שבת אחה"צ: שיעור של הרב שראל רוזנבלט - בשעה 18:00.

וצאת דת

בריכת השחייה - לקראת צאת הרחצה הקרובה

הקיץ מגיע אלינו במהירות, ואתו הציפייה לבריכה הצוננת והנעימה שלנו.

אנחנו עמלים בשבועות האחרונים על בדיקת צרכי השיפוץ המחייבים אותנו משתי סיבות:

1. תיקני משרד הבריאות, המתעדכנים מעת לעת, ומחייבים אותנו לדפן את כל הבריכה עם PVC.
 2. איבוד מים רב, כנראה בשל סדקים בקירות הבריכה, דבר שגורם לבזבז מים שמגיע לכדי עשרות אלפי שקלים בעונה.
- ישנה עבודה רבה בנושא, בהובלת אתי קימלמן ונחום, ונסיון לראות איך אנחנו מתארגנים ומגיעים לכדי שיפוץ מספק שיאפשר את פתיחת הבריכה, בע"ה, בזמן.
- כחלק מההתארגנות, בתקווה שהכל יבשיל לכדי עשייה, אנחנו מחפשים מציל לכל העונה, עם עדיפות לבן/ת משק. אשמח מאוד שתעניינו את קרוביכם במשרה, ותפנו אותם אלי לפרטים נוספים.

חג שמח! - הד"ר ס/מרי

הפועם-נקודה

הפועם-נקודה

מילה זו אינה נזכרת בתנ"כ, אם כי השורש קיים, כתואר: נקודים (בסיפור על החדשנות של יעקב אבינו, שמדעני המאה העשרים ידעו להסבירה). בגיאומטריה יש למילה זו משמעות מעניינת מאוד, מלון ספיר מגדיר כך: "מהות חסרת גודל, התופסת מקום במרחב". זאת אומרת, לפי הבנתי, מהות חסרת ישות – או אולי, ישות חסרת מהות? אין לה אורך, רוחב, גובה. כמו כן, לא שטח ולא נפח... שמא נכנה אותה בביטוי מוכר: אינה גוף ואין לה דמות הגוף? (אם למי מהקוראים עולה במוחו תסמיך = אסוסיאציה = למשהו מוכר ממקורותינו, יש להפסיק ממשנתו ברגע זה ולקרוא בפה מלא ובקול גדול: "להבדיל אלף אלפי הבדלות!"). אבל לעומת כל מה שאין בה, במילה זו, מתברר שיש בה ויש בה הרבה – ועל חלקן נדון כאן.

ראשית, ברצוני להגיב כבר עתה, על מה שבוודאי יעירו רבים: מה זאת אומרת אין לה ממדים, הרי במו עינינו אנו רואים בכל שעה נקודות בכל אשר תפנינה עינינו!... לכן הדגשתי לעיל, שההגדרות שהובאו עוסקות בפן הגיאומטרי בלבד, המרשה לעצמו לנכס לו עצמים(?) וירטואליים, מופשט שאין בו מוחש, מין נקודת אפס שממנה אפשר להתחיל. ראינו פעם בטיול לעזה, בראש התל הקרוי "עלי מונטאר", אבן גדולה ועליה כתובת באנגלית המסבירה שזו ה"נקודה" שממנה מתחילים פסי האורך והרוחב של פלסטיין, הקרויים קואורדינציות. כך שיש גם נקודות בעלות נפח בן חצי מטר מעוקב... הבה נדלג נא עכשיו למספר רב של דוגמאות, לא לפי סדר כרונולוגי, של נקודות בעלות נפח במהלך ההיסטוריה של מדינת ישראל.

נתחיל דווקא בהיסטוריה של ארץ ישראל, לפני הקמת המדינה. המבוגרים בינינו זוכרים בוודאי מה אירע במוצאי יום הכיפורים בשנת תש"ז, והצעירים אמורים לזכור זאת משיעורי ההיסטוריה: הקמת אחת עשרה ה"נקודות" בנגב בבת אחת, כדי להעמיד בפני השלטון המנדטורי הבריטי עובדות בשטח. מדוע נקראו הישובים "נקודות"? הליצנים יאמרו שבגלל שטחן המצומצם, הרציניים יגידו שהסיבה היא אופן ציון במפות, וייתכן גם שעקב העובדה שהיו ביניהן קיבוצים ומושבים וחיפשו שם כולל. בין 11 הנקודות היה מושב תקומה (שהוקם באזור דרומי יותר, ולאחר זמן עבר למקום הנוכחי). קיבוץ בארות יצחק היה "נקודת יציאה" לארבע נקודות. כעבור תשעה חודשים, ביום י"ב תמוז, יצאה מבארות יצחק השיירה להקמת סעד, באדמות טואל – שם האזור בפי הערבים. זכורני שכותרות כל העיתונים בישרו ל"ישוב" על האירוע. ביום י"ג תמוז, יום לאחר הקמת סעד, עיתון "הצופה" צירף לידיעה את צילום תהלוכת הכנסת ספר התורה, כשכתובת גדולה נישאת בה: "עלומים, קבוצת בני עקיבא הראשונה".

המדינה הוקמה, אך ניצבה בפני שוקת שבורה בנושא של אספקת מזון לתושביה. המגזר החקלאי לא הצליח לספק את הדרישה לאוכלוסיה שנכפלה ושולשה במהירות. יבוא מזונות חיוניים היה כרוך במטבע זר – שהיה בצמצום. הוקם משרד מיוחד, משרד האספקה והקיצוב (יש שכינהו והקיצוץ...), שתפקידו לחלק במידה שווה את מה שיש, ולמנוע הפקעת מחירים. בראשו הועמד דב יוסף (לשעבר ברנרד גיוזף, עו"ד בהכשרתו ופעיל במוסדות ה"ישוב"), ש"זכה" לביקורות חריפות מכל הצדדים – מה שמוכיח שעבד נכון... הוא הנהיג את שיטת ה"נקודות". המדובר בפנקסים מודפסים של מספרים ואותיות, כאשר הרדיו מודיע בתחילת כל שבוע, איזה מספר באיזה דף ישמש השבוע לקניית בשר, ביצים, מרגרינה, אורז ועוד. אגב, עניין האורז שהיה מיובא ויקר, גרם לכך שהממשלה פנתה למפעלי המזון בבקשה "להמציא" חלופה שתדמה לאורז. כך "נולדו" הפתיתים – המצאה ישראלית – שבסיסים: קמח, אותו קנינו בזול, מעודפי החקלאים בארה"ב... דב יוסף הקים מערכת אכיפה רצינית. אוטובוסים ומכוניות שנשעו מאזורים כפריים נבדקו ע"י פקחים – אם מוברחת תוצרת חקלאית. סיפור אישי: כבר סיפרתי ב"עלים" על היותי "קומונר". ובכן, בחיפה של אותם הימים, היו בהדר הכרמל רק שתי

מסעדות כשרות, מהן אחת של הורי קוטי ז"ל, בה נהגנו לסעוד בשבת. (השניה היתה יקרה...). אמי נהגה לשלוח לי בדואר בכל יום א', את ה"נקודה" – המספר המזכה קניית בשר לשבוע זה, כדי שאזכה במנת הבשר בשבת במסעדה. הדואר היה בתקופה ההיא פרימיטיבי, ומכתב מפתח תקוה לחיפה הגיע תוך יום-יומיים, לא כמו היום בעידן הטכנולוגי – שאם המכתב מגיע בתוך שבוע, זה הישג... אבל פעם אחת קרה המקרה הבלתי רגיל – המכתב לא הגיע... ביום ו' – היום בו נהגנו לשלם עבור סעודת השבת ולמסור את ה"נקודה" – פניתי לר' משולם -יששכר, אבא קוטי ז"ל (זו לא טעות, הז"ל השני – זכורים לטוב) וסיפרתי לו שהנקודה לא הגיעה. הוא הגיב במאור פנים: מה חשבת, שאשאיר אותך בשבת ללא הצ'ולענט והבשר? אל דאגה, אנו מקבלים רזרבה של תלושים (נקודות) למקרים כאלה. הערה לשונית לדוברי אידיש: יוצאי הונגריה מכנים את החמין – צ'ולענט ולא צ'ונט, כרוב דוברי האידיש. המקור הוא כנראה מצרפתית, בשיבוש המקובל בהעברה משפה לחברתה.

ועכשיו בקטע עצוב – אבל חשוב! בשלב מסויים, כאשר רבו תאונות הדרכים להוותנו, חיפשו דרכים נוספות להקטין את מספרן. התברר, שהנהגים אשר נוהגים (תרתי משמע) שלא כראוי – אינם נרתעים מקנסות כבדים. הפסוק "לך קנוס את כל היהודים" אינו מרתיע דיו. מה לעשות? מה יפחיד אותם עד שיפסיקו לנהוג כיהוא ("כי בשגעון ינהג"). ... נמנו וגמרו, ששלילת רשיון הנהיגה היא אמצעי מתאים, אבל לא מספיק. לכן הוסיפו עוד נקודה לתכנית, (שמתם לב שהשחלתי את המילה נקודה – בלי שהבחנתם?) והיא: הזמנת הנהגים העבריינים ללמוד מחדש את חוקי הנהיגה המונעת, ולעמוד במבחן! אך כדי להגיע ליעילות הרצויה, יש להרתיע את העבריינים המועדים בשלבים, אחרי כל עבירת תנועה יגדל הסיכוי לחששם של הנהגים מלימוד נוסף, ממבחן ומשלילה, חלילה. איך יבוצע הרעיון? כך נולדה שיטת ה"נקודות" – אימת הנהגים כיהוא. למען הדיוק ההיסטורי, יש לציין ששיטת הקנסות לא בוטלה – כדי לא לפגוע בהכנסות המדינה, שאינה צריכה לסבול עקב הכנסת שיטות יעילות יותר למניעת תאונות...

במילון ספיר רשומות 24 הגדרות למילה נקודה. אנא, אל תיבהלו, לא אמנה את כולן... אבל עכשיו רוצה אני לספר על אחת שאיננה באותו מילון. המדובר בנקודות הוותק, שהיו נהוגות בתנועה הקיבוצית וכמובן גם בסעד. בתנאי המחסור במזומנים בקופת הגזבר, היה צורך להסדיר נושאים מסויימים ע"י קביעת תור הגיוני מי קודם למי – הן בכניסה לדור, הן בקבלת ריהוט וכדומה. וכמו התור לאוטובוס, אשר בו מי שהגיע קודם זוכה להיכנס ראשון – כך נקבע גם בתחומים אלה. לכאורה זה פשוט כמו תרגיל בחשבון לכיתה ב', אבל עדיין נותרו בעיות. למשל, נקבע שמספר הנקודות של זוג נשוי הוא כמובן צירוף נקודותיהם של שני בני הזוג. מספר ניכר של חברי סעד הוותיקים נשאו בנות גרעין ז', הצעירות בכשמונה שנים מהבעל. לכן, אותם ותיקים שזכו לשאת אישה צעירה, "נענשו" בהורדה משמעותית במספר נקודותיהם, על כל המשתמע מכך... זה מזכיר לי את הנוהג בחופה היהודית, גם לעת שמחה אמיתית, שבירת הכוס אמורה לציין רגע של עצבות...

אוסף בקצרה עוד מספר נקודות בעניין ה"נקודות"... במתמטיקה משתמשים בנקודה כדי להבדיל בין המספר השלם לבין השבר העשרוני: 5.21 פירושו 5 + 21 מאיות. לעומת זה, כדי לציין זמנים, משתמשים אנו בנקודתיים – 40:8 פירושו שמונה וארבעים. נקודה משמשת לציין סוף משפט, ועוד שימושים. באותו מילון ספיר שהוזכר, מובאות גם יותר מעשרים דוגמאות לצירופי מילים המתחילים במילה "נקודת", כגון: מוצא, ראות. מפנה, מפתח, תורפה ועוד.

בעצם, יכולתי לסיים כאן "מחקר" קטן זה. כמו שכתוב בהגדה: "עד כאן אומרים בשבת הגדול". אבל נראה לי מן הראוי לסיים באחת מחידותיו של אבן עזרא, ובזה כבר רמזתי שפתרונה קשור ל...נקודות. לשון החידה: "זקופים – חיים, שוכבים – מתים". אך מכיוון שמדובר בעניין של חיים ומוות, לא כדאי "למתוח" את עצביהם של הקוראים עד לשבוע הבא, לכן החלטתי לתת את הפתרון כאן ועכשיו. יחד עם זה, אני מציע למי ששואף לפתור

בעצמו – לכסות בכף ידו את ההמשך ולנסות להגיע לפתרון, על פי הרמז דלעיל. לצורך זה, אני מרחיק קמעה את ההמשך, כדי לאפשר לבעלי מוח מחודד לפתור בכוחות עצמם.

להלן הפתרון: המדובר בשתי הנקודות (!) אשר מתחת למילה מתים. אם הן "שוכבות", כלומר צירה – מתים, הפירוש ידוע. אם הן זקופות, כלומר שווא – מתים, הפירוש: אנשים (חיים). דוגמאות: עיר מתים, מתי מעט, מתי מספר.

חנן אלף

elife הצרות

א. מתוך פיוטי טל לפסח:

טעם זמירות ישמיעו בטל אורות טל,
רון יושבי סלע אשר יחיו בטל.
חבצלת וערבה תגלנה בפריחת טל,
מדבר וציה ישישום בטלול טל.

* * *

ב. על מצה שרויה:

בבית הוריי, נאמר שבפסח ובליל הסדר חייבים לאכול 'קניידלך' כופתאות. שאלנו, הילדים, למה זאת חובה? הסביר אמו"ר ז"ל, כך מסורת בדינו, כדי להתריע בפני החוששים ממצה שרויה, שאם מצה עלולה להחמיץ, משמע שמלכתחילה אינה כשרה...

בינתיים קראתי נימוק מעניין. כך ב'הגדה שלמה' של הרב מ. כשר: "מקור לאיסור מצה שרויה בפסח. ראיתי בראב"ן [ר' אליעזר בן נתן, מראשוני בעלי התוספות]. פסחים (דף עג): 'ויש שאינם רוצין להשרות המצה בלילה הראשון במרק, כי ראו אבותיהן שכן עשו וסבורין דמשום שלא תחמיץ עושין, ולא היא, לא הנהיגו כן אלא משום שיהא טעם מצה בפיהם כל לילה הראשון'."

* * *

ג. מתוך קרובות לשביעי של פסח.

ארבעה נקראו נחלה, בחפץ ובאהבה כלולה,
גבול ארץ המעולה, דירת בנין זבולה, (בית המקדש)
הנתונה מימין הגדולה, (התורה) ומקבליה ברתת וחילה,
זה היום נגילה, חרות המציא לסגולה, (ישראל)
טרודים עתה בגולה, יוזמנו ליום גאולה.

בנימין סלנט

זוכי טורניר "כדורסל" – פסח"ה מוצאת עזות נאם

בתמונה שלפניכם מופיעים חלק משחקני קבוצת "מכבי סעד" שהשתתפו בטורניר מטעם המועצה. הילדים הנרגשים הגיעו למערכת עלים מיד עם תום המשחק על מנת לבשר על זכייתם בגביע הנכסף ולהעניק לקוראי "עלים" ריאיון בלעדי!

בקבוצה משחקים כ- 19 מילדי סעד והכוכבים המצולמים עם הגביע בידם – איתי גינזברג, תבור לזר, נהוראי עמר, מלאכי שילר, דוד סמיט ויונתן שולץ קלעו ביחד כ- 90 – (תשעים!) נקודות.

תבור לזר מספר על אחד משיאי הטורניר: "באחד מהמשחקים הבסנו בקלילות את הקבוצה היריבה 52 הפרש! מול עיניהם המשתאות..."

נהוראי עמר ממשיך ומספר: "הכדורים שזרקנו לסל נכנסו בקלילות ולוח הנקודות האלקטרוני לא עמד בקצב..."

מלאכי שילר מוסיף משלו: "עד לרגע זה אני לא מצליח להבין את גודל הניצחון..."

דוד סמיט: "אני אמנם בכיתה ד' אבל קלעתי הרבה נקודות ותרמתי מאד לניצחון".

איתי גינזברג חותם את הדברים ומדגיש: "אלו שלא קלעו הרבה עשו הגנה טובה ותרמו תרומה משמעותית לניצחון הקבוצתי ובכלל, האמונה עשתה את שלה..."

יונתן שולץ – הנרגש, יצא קודם סיום הריאיון לבשר על הניצחון לשאר האוהדים.

יורם קימלמן

סיפורה של תערוכה:

סיפור החיים בשדות נגב הוא סיפור של מציאות מורכבת. סיפור של חיי שגרה פשוטים שנפגשים לעיתים קרובות מדי עם מציאות חירום שנראית כאילו לקוחה מעולם אחר ומטלטלת את חיי התושבים: שדות מוריקים שלפתע פתאום נרמסים בידי טנקים מגושמים במקום להיקצר ע"י קומביין אוהב, טנקים כבדים דוהרים בלילה סביב קיבוץ אזרחי מלא בילדים רכים, מיגונית מאוירת בצבעים משובבי נפש מונחת לה בינות לבתי התושבים כדי להגן עליהם בשעת הצורך, ילדה קטנה שחיה לה בשלווה ובתום כשמעליה חגים בשמים מטוסי קרב, או חיים שמופרים על ידי אזעקת צבע אדום, אך בעצם אין ברירה אחרת, הברירה היחידה היא לחיות.

מטרת התערוכה הייתה להציג את חיינו כאן בהשפעת המצב הביטחוני.

הנחת העבודה שלנו היתה שרוב הצילומים יעסקו באופן ישיר בחיים בצל איום ביטחוני מתמיד. הופתענו לגלות שצילומים רבים עסקו דווקא בחיי השגרה הפשוטים והנעימים. הנוף הבראשיתי, השדות המעובדים והישובים הפורחים ניבטים מבעד לתמונות פסטורליות, שאינן מעידות על קיומו של איום ביטחוני, ונראה שדווקא היכולת לדבוק בשגרה, ביופי ובטוב, מעידים על חוסנה של קהילת שדות נגב.

תערוכת עוטפוטו מתקיימת בהובלת מרכז חוסן. תודה לכל התושבים ששלחו תמונות.

אוצרי התערוכה: אלעזר אמיתי, לבנת בירנבאום, ליאורה אלפרן.

התערוכה תוצג בימי חג הפסח בסעד בחדר הנצחה:

חג ראשון ושני וכן בשבת אסרו חג בין השעות 19:00-17:00.

בימים א-ה חול המועד בין השעות 14:00-10:00.

מוזמנים לבוא וליהנות.

1. תרבות**הודעה מהמזכירות הטכנית**

שעות הפעילות **בחול המועד** יהיו כדלקמן:

<u>אחה"צ</u>	<u>צהריים</u>	<u>בוקר</u>
סגור	14:30 - 13:00	11:00 - 8:30 ראשון, א' חוה"מ:
סגור	סגור	13:30 - 09:30 שני, ב' חוה"מ:
סגור	14:30 - 13:00	11:00 - 8:30 שלישי, ג' חוה"מ:
		רביעי וחמישי: המזכירות סגורה

מסירת דאר מיוחד וביול:

תהיה בימים א' - ג' - בין 11:00 ל- 11:30

פסח שמח וכשר

איילת ונחום

אנחנו פה הקהילה

הנה מה טוב ומה נעים... יחד

לכל הרבים והטובים שסייעו לכך שנגיע שלווים יותר ומוכנים יותר לחג הבא עלינו לטובה ברכת יישר כח גדולה. לא אפרט את כולם אך פטור בלא כלום לא אוכל:

לנגה וכל צוות הכולבו, לאירית ולכל עובדי ענף המזון, ליוסי ולכל עובדי הקיטרינג, לרב ארי שזו "העונה הבוערת שלו", לאלי סימון על ריכוז פינוי האשפה ומראש, על שריפת החמץ, לאריאלה ואננה ולכל עוזריהן על ניקוי בית הכנסת, לשגית על ארגון הניקוי בבתי חברינו המבוגרים, למכשירי המטבח ומגעילי הכלים. לכולכם תודות. (ואם שכחתי מישהו, סליחה מראש).

שי לחג

ברוח שנת ה-70 למדינתנו, השי לחג הפעם בניחוח נוסטלגי. יחודו בכך שנארז במפעל מוגן לבעלי צרכים מיוחדים ובעצם רכישתו תרמנו משהו לחברה טובה יותר. תודה ליהל על היוזמה והארגון, תודה לליאור לבבי (לנדאו) על עיצוב מגנט הברכה ולילדי החטיבה על חלוקת השי במאור פנים, לבתי החברים.

בכל דוד ודוד עומדים עלינו... והקב"ה מצילנו מידם

בימים אלה נערכים בצבא ובכוחות הביטחון לקראת תקופה שתמשך כחודש וחצי ובמהלכה יערכו מספר צעדות אל עבר גבול הרצועה וגדר המערכת. הצעדה הראשונה מתוכננת להתקיים היום, ערב חג הפסח. אנחנו נמצאים בקשר רצוף עם המועצה, כוחות הביטחון וגורמי הצבא אשר נערכים לכל תרחיש.

נדגיש, כי על פי הנחיות הצבא אנו ממשיכים לשמור על שגרה. צה"ל, נערך ונחוש לשמור על האירועים ללא מעורבות אזרחית. כמובן שנעדכן במידת הצורך, אם יהיו שינויים בהנחיות.

להרבות המועד על חולו

כפי שנהגנו בשנים האחרונות, משרד מנהל הקהילה ומשרדה של יהל מנהלת משרד צוות הניהול, יהיו סגורים בימי חול המועד. נשמח אם תדחו משלוח מיילים והודעות לתיבה הקולית, לשבוע שאחרי.

בע"ה, נשוב לעבודה ביום ראשון, כ"ג בניסן, עם תום חג החירות.

חג שמח לכל אנשי הקהילה.

שנזכה להתחדש עם האביב הבא עלינו לטובה ולחירות אמיתית בחג הגאולה.

נחמ

פאוור ולפטר דומיניץ מלך טוב להולדת הבת
פאורן ולפאולת ברנצ, להנני ולרכטי ברנהרד ולכל המשפחה
איחולים למחות ולנחת!

פראות וחמי וינברגר
מלך טוב להולדת הבת-אופק
איחולים למחות ולנחת-קהילת סעד

לוח חופש קיץ תשע"ח

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
ד' תמוז 17.6	ה' תמוז 18.6	ו' תמוז 19.6	ז' תמוז 20.6 תחילת חופשה לחטיבה	ח' תמוז 21.6	ט' תמוז 22.6	י' תמוז 23.6 חקת
יא' תמוז 24.6	יב' תמוז 25.6 חג המשק	יג' תמוז 26.6	יד' תמוז 27.6 סמינר י'	טו' תמוז 28.6 סמינר י'	טז' תמוז 29.6	יז' תמוז 30.6 בלק
יח' תמוז 1.7 צום יז' בתמוז [נדרה] תחילת חופשה ליסודי	יט' תמוז 2.7 פתיחת חופש בני עקיבא סמינר ז'	כ' תמוז 3.7 סמינר ז'	כא' תמוז 4.7	כב' תמוז 5.7	כג' תמוז 6.7	כד' תמוז 7.7 פנחס
כה' תמוז 8.7	כו' תמוז 9.7	כז' תמוז 10.7	כח' תמוז 11.7 הכנה סיירים	כט' תמוז 12.7 הכנה סיירים	א' אב 13.7 הכנה סיירים	ב' אב 14.7 מטות-מסעי הכנה סיירים
ג' אב 15.7 קייטנת אילן הכנה סיירים	ד' אב 16.7 קייטנת אילן הכנה סיירים	ה' אב 17.7 קייטנת אילן <i>יום נתינה לאנשים</i>	ו' אב 18.7 קייטנת אילן	ז' אב 19.7 קייטנת אילן מסע באב קבה"ד תיכון	ח' אב 20.7 קייטנת אילן מסע באב קבה"ד תיכון <i>לימוד הורים ולדים</i>	ט' אב 21.7 דברים/חזון ערב תשעה באב
י' אב 22.7 צום תשעה באב [נדרה]	יא' אב 23.7 הכנה הראייה סמינר ט' טיול גיוס	יב' אב 24.7 הכנה הראייה מעלות נבטים מחנה סיירים סמינר ט' טיול גיוס	יג' אב 25.7 הכנה כל המחנות מחנה סיירים סמינר ט' סמינר ח' טיול גיוס	יד' אב 26.7 הכנה כל המחנות מחנה סיירים סמינר ט' סמינר ח' טיול גיוס	טו' אב 27.7 הכנה מעפילים מחנה סיירים	טז' אב 28.7 ואתחנן/נחמנו מחנה סיירים
יז' אב 29.7 מחנה נבטים מחנה ניצנים מחנה מעלות מחנה הרא"ה מחנה סיירים	יח' אב 30.7 מחנה נבטים מחנה ניצנים מחנה מעלות מחנה מעפילים מחנה הרא"ה	יט' אב 31.7 מחנה מעפילים מחנה הרא"ה	כ' אב 1.8 מחנה מעפילים מחנה הרא"ה	כא' אב 2.8 מחנה מעפילים	כב' אב 3.8	כג' אב 4.8 עקב
כד' אב 5.8 קייטנת נכדים	כה' אב 6.8 קייטנת נכדים	כו' אב 7.8 קייטנת נכדים מחנן	כז' אב 8.8 קייטנת נכדים מחנן	כח' אב 9.8 קייטנת נכדים מחנן מחנן גנים	כט' אב 10.8	ל' אב 11.8 ראה
א' אלול 12.8 קייטנת מפ"ל קייטנת חטיבה קייטנת תיכון	ב' אלול 13.8 קייטנת מפ"ל קייטנת חטיבה קייטנת תיכון	ג' אלול 14.8 קייטנת מפ"ל קייטנת חטיבה קייטנת תיכון	ד' אלול 15.8 קייטנת מפ"ל קייטנת חטיבה קייטנת תיכון	ה' אלול 16.8	ו' אלול 17.8	ז' אלול 18.8 שופטים
ח' אלול 19.8	ט' אלול 20.8 קייטנת א-ד	י' אלול 21.8 קייטנת א-ד	יא' אלול 22.8 קייטנת א-ד	יב' אלול 23.8 קייטנת א-ד <i>אתנחתא במריכה!</i>	יג' אלול 24.8 מערכת סגורה	יד' אלול 25.8 בי תצא
טו' אלול 26.8 מערכת סגורה	טז' אלול 27.8 מערכת סגורה	יז' אלול 28.8 מערכת סגורה	יח' אלול 29.8 מערכת סגורה	יט' אלול 30.8 מערכת סגורה	כ' אלול 31.8 פתיחת שנה 8:00-12:00	כא' אלול 1.9 בי תבוא

